

Wzorzec FCI nr 310 /26.10.2021/EN

NAGI PIES PERUWIAŃSKI

(Perro sin pelo del Perú)

TLUMACZENIE: Olga Jakubiel.

Rewizja i uzupełnienie tłumaczenia polskiego - Sierpień 2022 - Mirosław Redlicki

POCHODZENIE: Peru.

DATA PUBLIKACJI OBOWIĄZUJĄCEGO WZORCA: 15.09.2021

UŻYTKOWOŚĆ: Pies do towarzystwa.

KLASYFIKACJA FCI: Grupa 5 Szpice i psy ras pierwotnych.

Sekcja 6 Psy ras pierwotnych.

Bez prób pracy.

PREAMBUŁA: Psy te były trzymane jako dziwactwo natury, a w ich miotach pojawiały się zarówno szczenięta owłosione jak i bezwłose. Nie wiadomo, jak stara jest to rasa, ale 1985 roku została uznana jako rasa peruwiańska na posiedzeniu FCI w Amsterdamie. Stało się to z inicjatywy Ermanno Maniero, autora pierwszego wzorca. Nagi pies peruwiański otrzymał numer 310 na liście ras FCI. Uznanie odmiany bezwłosej nie doprowadziło do wyplenienia psów owłosionych. Były one jednak hodowane bez jakiegokolwiek planu, dopiero nowsze badania genetyczne wykazały ich wartość dla rozwoju i zachowania rasy. Obecnie odmiana owłosiona jest w pełni uznana i przysparza rasie nowych entuzjastów. Psy owłosione, które wpisywane są do ksiąg rodowodowych muszą pochodzić ze skrzyżowania dwóch osobników bezwłosych posiadających pełny rodowód lub zapisanych w księdze wstępnej. Można je kojarzyć jedynie z osobnikami bezwłosymi, a kojarzenia psów owłosionych są zabronione. Zabronione jest też wpisywanie do ksiąg rodowodowych psów owłosionych, pochodzących po nieznanym rodzicach.

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY: Nagi pies peruwiański, znany jako Viringo, dzięki swym osobliwym cechom był przedmiotem zaciekawienia Peruwiańczyków przez wiele lat. Wizerunki takich psów pojawiają się na ceramice różnych cywilizacji przedinkaskich (Vicuz, Mochica, Chancay, Chancay pod wpływem Tiahuanaco, Chimu); w wielu przypadkach, szczególnie i w bardzo ewidentny sposób w kulturze Chancay, bezwłosy pies zastępuje pumę, węża czy sokoła. Jak można wnioskować na podstawie reprodukcji, bezwłosy pies pojawił się w preinkaskim okresie archeologicznym, tj. między rokiem 300 p.n.e. a 1460 n.e.

WRAŻENIE OGÓLNE: Opisując budowę ogólną należy zauważyć, iż jest to elegancki, szczupły pies, którego wygląd wyraża szybkość, siłę i harmonię, bez śladu toporności. Występują dwie odmiany – pozbawiona włosów na całym ciele i owłosiona. Kolejną szczególną cechą odmiany bezwłosej jest to, że uzębienie jest niemal zawsze niekompletne. Jest to cecha sprzężona z wrodzonym brakiem włosów.

WAŻNE PROPORCJE: Stosunek wysokości w kłębie do długości tułowia wynosi 1:1. U suk tułów może być nieznacznie dłuższy, niż u psów.

ZACHOWANIE/TEMPERAMENT: W domu, w stosunku do najbliższego otoczenia – szlachetny i czuły, a zarazem energiczny i czujny; rozważny; może być nieufny wobec obcych i jest dobrym stróżem.

GŁOWA: Lupoidalnej (wilczej) budowy.

MÓZGOCZASZKA:

Czaszka: Mezocefaliczna (średnio długa). Ortoidalna, tzn., że osie czaszki i kufy są równoległe; dopuszczalna nieznaczna rozbieżność. Widziana z góry, czaszka jest szeroka, a głowa zwęża się ku nosowi. Łuki brwiowe umiarkowanie rozwinięte. Guz potyliczny słabo zaznaczony.

Stop: Słabo zaznaczony (ok. 140°).

TRZEWIOCZASZKA:

Nos: Dobrze pigmentowany. Kolor nosa musi harmonizować z kolorem skóry lub sierści.

Kufa: Grzbiet nosa widziany z boku – prosty.

Wargi: Muszą być tak napięte, jak to możliwe i przylegające do dziąseł.

Uzębienie: Siekacze w zgryzie nożycowym; Brak jednego lub więcej zębów – dopuszczalny u odmiany bezwłosej, natomiast u psów owłosionych wymagane są normalnie rozwinięte i ustawione zęby i komplet uzębienia. Żuchwa słabo rozwinięta.

Policzki: Nieprzesadnie wysklepione.

Oczy: Czujny i inteligentny wyraz. Oczy muszą być średniej wielkości, nieco migdałowego kształtu, ani zbyt głęboko osadzone, ani wyłupiaste, normalnie usytuowane, tzn. ani zbyt blisko siebie, ani zbyt szeroko. Kolor może wahać się od czarnego, przez wszystkie odcienie brązu, do żółtego, w harmonii z kolorem skóry lub sierści. W każdym przypadku obydwójce oczu musi być tego samego koloru. Kolor powiek może wahać się od czarnego do różowego u psów o jasnym pysku. Jasnoróżowy kolor jest dopuszczalny, nie jest jednak pożądanym.

Uszy: Uszy muszą być stojące, gdy pies czuwa, podczas gdy w spoczynku są położone do tyłu. Uszy średniej długości; szerokie u nasady, zwężające się stopniowo ku koniuszkom, kończące się niemal spiczasto. Nasada ucha zaczyna się w wyższej części czaszki, a kończy z boku i ukośnie. Wyprostowane, osie uszu tworzą zmienny kąt od 50 do 90°.

SZYJA:

Górna linia: Łukowata (wypukła).

Długość: Mniej więcej odpowiadająca długości głowy.

Kształt: Zbliżony do kształtu ściętego stożka; prężna, o dobrej muskulaturze.

Skóra: Delikatna, gładka i elastyczna. Ściśle przylegająca do tkanki podskórnej. Brak podgardla.

TUŁÓW: Mezomorficzny.

Górna linia: Prosta, choć u niektórych psów dostrzec można wypukłość grzbietowo-łędźwiową, która zanika na poziomie zadu.

Kłęb: Słabo zaznaczony.

Grzbiet: Prosta górna linia, z dobrze rozwiniętymi mięśniami grzbietu, często tworzącymi wzdłuż grzbietu podwójną umięśnioną wypukłość, rozciągającą się do łędźwi.

Łędźwie: Mocne i dobrze umięśnione. Jego długość osiąga ok. 1/5 wysokości w kłębie.

Zad: Górna linia zadu jest nieco wypukła. Nachylony względem poziomu pod kątem 40°. Mocna i muskularna budowa zapewniają dobrą akcję kończyn tylnych.

Klatka piersiowa: Widziana z przodu, klatka piersiowa musi być pojemna, ale nie przesadnie; sięga prawie do łokci. Żebra muszą być lekko wysklepione, nigdy płaskie. Obwód klatki piersiowej, mierzony za łokciami, musi przekraczać o ok. 18% wysokość w kłębie.

Dolna linia i brzuch: Dolny profil wyznacza elegancka i dobrze zaznaczona linia, biegnąca od dolnej części klatki piersiowej i wznosząca się w kierunku brzucha, który musi być dobrze, lecz nieprzesadnie podciągnięty.

OGON: Ogon osadzony nisko. Dobrej grubości u nasady, zęża się ku koniuszkowi. Gdy pies jest podekscytowany – może nosić ogon uniesiony i luźno zwinięty nad linią grzbietu, ale nigdy tak mocno zwinięty, że tworzy koło. W spoczynku, ogon zwisa, a jego koniec tworzy lekko zadarty do góry haczyk. Czasem ogon podwinięty jest pod brzuch. Na długość sięga niemal stawu skokowego. Ogon nie może być skrócony.

KOŃCZYNY:

KOŃCZYNY PRZEDNIE:

Wygląd ogólny: Dobrze połączone z tułowiem. Widziane z przodu – idealnie pionowe; łokcie nie są odstawione. Kątowanie stawu barkowego waha się między 100 a 120°. Widziany z boku, kąt między śródrezczem a linią pionową wynosi od 15 do 20°.

Łapy: Półdługie i wyglądające jak zajęcze. Opuszki mocne i odporne na wysoką temperaturę. Dobrze rozwinięte błony między palcami. U czarnych psów preferowane czarne pazury; u jasnych psów – jasne pazury.

KOŃCZYNY TYLNE:

Wygląd ogólny: Zaokrąglone i elastyczne mięśnie. Krzywizna pośladków – dobrze zaznaczona. Kąt biodrowo-udowy waha się między 120 a 130°, natomiast kąt udowo-piszczelowy musi wynosić 140°. Widziane z tyłu, kończyny tylne muszą być pionowe.

Stopy: Takie same, jak łapy.

RUCH: Za sprawą budowy i kątowania kończyn, psy te poruszają się dosyć krótkimi krokami, lecz szybko, a zarazem dosyć lekko i sprężysto. Kończyny w ruchu są zbieżne.

SKÓRA: Skóra musi być gładka i elastyczna na całym ciele, ale może tworzyć kilka zaokrąglonych, niemal koncentrycznych linii na głowie i wokół oczu oraz policzków. Badania wykazały, iż wewnętrzna i zewnętrzna temperatura psów bezwłosych jest dokładnie taka sama, jak w przypadku innych ras. Brak owłosienia prowadzi do natychmiastowego i bezpośredniego wydzielania ciepła, inaczej, niż u psów owłosionych, których ciepło filtrowane jest przez szatę drogą naturalnej wentylacji.

SZATA:

SIERŚĆ:

Odmiana bezwłosa: Śladowe ilości włosów na głowie oraz krańcach łap i ogonie są dopuszczalne; czasem także pojawiają się pojedyncze włosy na grzbiecie. Mogą one być dowolnego koloru lub wielobarwne.

Odmiana owłosiona: Sierść krótka, gładka i zwarta. Dopuszczalna dowolna maść jednolita lub dowolna kombinacja kolorów z wyjątkiem marmurkowej.

MAŚĆ: Kolor skóry u odmiany bezwłosej może wahać się od czarnego, przez łupkowo czarny, szaro-czarny (jak u słonia), niebieskawo czarny, wszystkie odcienie szarości, miedziany, kolor brązu, ciemnobrązowy, po jasny blond. Wszystkie powyższe kolory mogą być jednolite lub w różowawe łaty na wszystkich częściach ciała, zwłaszcza na klatce piersiowej, nogach i ogonie. Obszary depigmentacji nie powinny przekraczać 20% powierzchni ciała, a w przypadku dwóch psów równej klasy, preferowany jest ten o umaszczeniu jednolitym.

WIELKOŚĆ I CIĘŻAR CIAŁA:

Istnieją trzy wielkości, zarówno suk, jak i psów.

Miniaturowa: od 25 do 40 cm. Średnia: Od 40 do 50 cm. Duża: Od 50 do 65 cm. Waga zależy od wielkości.

Miniaturowa: Od 4 do 8 kg. Średnia: Od 8 do 12 kg. Duża: Od 12 do 30 kg.

WADY:

Wszelkie odstępstwa od podanego wzorca powinny być uznane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia i wpływu na zdrowie i dobrostan psa.

- Półstojące uszy.
- Obecność wilczych pazurów na kończynach tylnych.
- Zgryz cęgowy
- Brak P1 u odmiany owłosionej

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE:

- Agresja lub wyraźna lękliwość
- Wyraźne wady budowy lub zaburzenia zachowania.
- Krzywe szczęki.
- Przodozgryz lub tyłozgryz
- Brak więcej niż jednego zęba u psów owłosionych.
- Wiszące lub przycięte uszy.
- Wiszący język.
- Oczy różnobarwne.
- Bezogoniastość, krótki ogon, cięty ogon.
- Obecność włosa na innych częściach ciała, niż uwzględnione we wzorcu.
- Więcej niż 20% depigmentowanej powierzchni ciała u odmiany bezwłosej.
- Albinizm.
- Maść marmurkowa u odmiany owłosionej
- Całkowita lub częściowa depigmentacja nosa.
- Wysokość większa niż 65 i mniejsza niż 25 cm.

NB.

Każdy pies, wykazujący wyraźne deformacje budowy i zaburzenia zachowania powinien być zdyskwalifikowany.

Samce muszą mieć dwa normalnie rozwinięte jądra, w pełni wyczuwalne w mosznie.